

Говор Високог представника приликом првих укопа жртава масакра у Сребреници 1995. године на мезарју у Поточарима

Генерални секретар Уједињених нација, господин Кофи Анан ми је данас упутио поруку следећег садржаја и замолио ме да вам је прочитам:

“Прије готово осам година је овдје у Сребреници извршен покољ над хиљадама невиних цивила. Ова ценаза обиљежава крај дугог периода ишчекивања и страховања за породице жртава, као и почетак значајне фазе у процесу зацјељивања рана цијелог региона.

“Уједињене нације се с најдубљим болом сјећају ужасних дешавања у Сребреници. Још увијек нису ухапшени високи званичници који су под оптужбом да су предводили масакр. Морамо осигурати да се такви злочини никада више не понове и да правда буде у потпуности задовољена путем Међународног суда за ратне злочине почињене на територији бивше Југославије.”

“Наш заједнички циљ је не само да помогнемо да зацијеле ране оних који су преживјели ову трагедију, него и да градимо мир и поставимо темеље за дугорочни опоравак и будући просперитет. Грађани Босне, који су преживјели ужасне патње, не заслучују ништа мање од тога.”

Даме и господо, цијењени гости,

Овдје сам данас као представник међународне заједнице;

Као представник Европске уније;

Као човјек;

Као пријатељ;

Ово је дан смо дуго чекали.

Али сада можемо достојанствено, свечано и с љубављу, коначно испратити прве жртве Сребренице у њихов вјечни рахмет.

Желим захвалити свима онима чија је великодушност омогућила данашње укопе.

Али изнад свега желим захвалити мајкама и породицама чију личну патњу и храброст тешко могу замислити.

Желим им захвалити за стрпљење и за моралну чврстину коју су показали у току осам ужасних година које су протекле од страха које су се у овој долини догађале на свјетлу дана и – наочиглед цијелог свијета –у јулу 1995. године.

Надам се, обраћајући се породицама као човјек човјеку, да ћете ово мјесто сматрати прикладним спомен-обиљежјем којим се одаје почаст вашим вољеним и мирним мјестом на коме ћете моћи жалити за њима и сјећати их се.

Исто тако се надам да ће ово мјесто служити као опомена свима нама у Босни и Херцеговини на оно што се дешава када један народ изгуби главу и заборави вриједност толеранције и човјечности, које су једини темељ за мир.

Највише од свега се надам да ће ово мјесто бити опомена свијету на оно што се деси кад мирно стојимо, не чинећи ништа, док зло цвјета.

Ми, међународна заједница, смо и превише добро свјесни наше историјске дужности да исправимо грешке из прошлости. Нећемо одустати док наша дужност не буде извршена.

Нећемо одустати док не окончамо страхоте из прошлости, док не

постигнемо правду за страдале, не донесемо мир за преживјеле и не изградимо будућност за нашу дјецу.

За оне које укопавамо, ово представља коначно одредиште.

За оне који их оплакују, надам се, ово представља прекретницу на дугом путу од бола до смирења.

А за оне који посматрају, нека ово буде тренутак у којем ћемо поново потврдити своју опредјељеност да истрајемо у борби за истину, правду, помирење и опоравак.

Јер, као што знамо, коначна побједа добра над злом се неће осигурати на широким обзорима политичке активности, већ у малом кутку сваког људског срца.

Зло које је почињено овдје неће никада бити заборављено. Нека ово мјесто представља знак наше одлучности да се зло никада поново не догоди.